

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen:

Kurs: FPRA12:1

Examinerande lärare: Dan E

Maxpoäng: 60 (10 poäng per fråga)

A: 54-60

B: 48-53

C: 42-47

D: 36-41

E: 30-35

U: 0-29

Tentamen i praktisk filosofi:

Moralfilosofins historia

FPRA12:1, FPRB04,

2025-02-21

Norman, *The Moral Philosophers*:

1. (a) Beskriv Platons uppfattning om vad som menas med en rättrådig individ och (b) jämför den med hans uppfattning om vad som är ett rättvist samhälle (obs att Platon använder begreppet "justice" för både rättrådighet och rättvisa).
2. (a) Vad säger Aristoteles teori om den gyllene medelvägen ("doctrine of the mean")? (b) Vad vill han säga med att skilja mellan medelvägen i förhållande till "tinget" och "oss själva"?
3. Redogör i stora drag för hur (a) Hume, (b) Bentham, (c) Mill utformar sina utilitaristiska teorier och jämför dem gärna med varandra där så är möjligt.
4. (a) Hur kan man förstå Kants uppdelning i fullkomliga och ofullkomliga plikter ("perfect and imperfect duties")? (b) Ge exempel på de båda slagen av plikter.
5. (a) Redogör för hur Nietzsche ser på skillnaden mellan det han kallar för den ädla moralen eller herremoralen å ena sidan och slavmoralen å den andra. (b) Hur ser hans metafysiska kritik av slavmoralen ut?

De tre artiklarna:

6. Judith Jarvis Thomson kritiserar Philippa Foots förslag på lösning av trolleyproblemet. (a) Hur ser problemet ut? (b) Vilken är Foots lösning? (c) Hur ser Thomsons lösningsförslag ut?

LYCKA TILL!

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPRA: 12:2

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.
För A krävs 36p.

Språk: svenska eller engelska.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

- 1 (4p) Redogör för Singers jämlikhetsprincip och förklara varför den inte alltid leder till mer jämlikhet.
- 2 (4p) Vad anser Singer om att döda djur för att äta dem? Redogör för hans resonemang.
- 3 (4p) Hur resonerar Singer när han säger att de rika nationerna har det största ansvaret för att stoppa klimatförändringen?
- 4 (4p) Vad är Singers åsikt om abort? Håller du med honom? Argumentera för din åsikt.
- 5 (4p) Hur argumenterar Singer för att vi har en skyldighet att hjälpa folk som lever i absolut fattigdom? Redogör för två möjliga invändningar som Singer presenterar och förklara hur han sedan bemöter dessa invändningar.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vilka tre kriterier ska man ha i åtanke när man utvärderar ett argument? Och vad innebär det att premisserna lever upp till dessa kriterier?
2. (3p) Redogör för en teori om språklig betydelse.
3. (3p) Vad bör man tänka på när man utvärderar ett argument där premissen hänvisar till en auktoritet?
4. (4p) Vilka misstag kan begås när man försöker att ge en definition?
5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.
 - (i) Om det är förbjudet att döda friska spädbarn så lever vi i en totalitär stat. Om vi lever i en totalitär stat så bör vi göra väpnat uppror. Alltså om det är förbjudet att döda friska spädbarn så bör vi göra väpnat uppror.
 - (ii) Om du är klimatskeptiker så upplever du befolkningsökningen som oproblematiske för miljön. Du är inte klimatskeptiker alltså så upplever du inte befolkningsökningen som oproblematiske för miljön.

Tentan fortsätter på nästa sida!

6. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:

(i) Ekvivokation, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) sluttande planet (eng. slippery slope), (iv) ad hominem och (v) åberopande till popularitet, (vi) nödvändigt villkor

Lycka till!

Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPRA12

Datum: 20 mars 2025

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.
För A krävs 36p.

Språk: svenska eller engelska.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

- 1 (5p) Redogör för Singers diskussion om rasism och sexism.
- 2 (5p) Vad anser Singer om att döda djur för att äta dem? Redogör för hans resonemang.
- 3 (5p) Hur argumenterar Singer för att vi har en skyldighet att hjälpa folk som lever i absolut fattigdom? Redogör för två möjliga invändningar som Singer presenterar och förklara hur han sedan bemöter dessa invändningar.
- 4 (5p) Presentera Thomsons argument gällande abort. Vad anser Singer om argumentet? Argumentera även för din åsikt.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vilka kriterier ska man ha i åtanke när man utvärderar ett argument? Vad innebär det att premisserna lever upp till dessa kriterier? Ge även exempel på premisser som inte lever upp till kriterierna.
2. (4p) Redogör för två olika teorier om sanning samt förklara deras fördelar och nackdelar.
3. (4p) Redogör för tre olika typer av definitioner samt två metoder till att ge definitioner. Ge även exempel.
4. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.
 - (i) Om vi tillåter dödshjälp så kommer det sluta med att vi dödar alla som är kostsamma för samhället. Det kommer inte sluta med att vi dödar alla som är kostsamma för samhället. Alltså så kommer vi inte tillåta dödshjälp.
 - (ii) Om vi får abortera foster med allvarliga sjukdomar så får vi ge spädbarn med allvarliga sjukdomar dödshjälp. Vi får inte abortera foster med allvarliga sjukdomar, alltså så får vi inte ge spädbarn med allvarliga sjukdomar dödshjälp.

Tentan fortsätter på nästa sida!

5. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:

- (i) Sanningsfunktionell påstående, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) sluttande planet (eng. slippery slope), (iv) ekvivokation, (v) guilt by association, (vi) tillräckliga villkor.

6. (2p) Vad är skillnaden mellan deduktiva argument och induktiva argument?

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2025-04-28

Kurs: FPRA12, FPPA01

Examinator: Andrés G. Garcia

Maxpoäng: 40

För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;

E= 20-23; U= 0-19.

Moralfilosofi

Timmons

1. Redogör för doktrinen om dubbel effekt och illustrera den med hänvisning till ett eget exempel. Ta ställning till dess rimlighet och motivera (5p).
2. Timmons bok innehåller en sektion om etisk relativism och en annan om etisk partikularism. Redogör för distinktionen mellan dessa perspektiv i detalj och illustrera med hänvisning till ett valfritt etiskt problem som du själv formulerat (5p).
3. Timmons identifierar en mängd olika krav som han tycker att teorier/principer från den normativa etiken ska uppfylla. Redogör för fyra sådana krav och illustrera varje med hänvisning till en teori/princip som du anser lyckas eller misslyckas med att uppfylla kravet (8p). Du ska alltså kortfattat redogöra för huvudtanken bakom fyra etiska teorier **som inte nämns i fråga 1 och 2**. Ta ställning till om du anser att något av kraven är mest centralt och motivera (2p).

Franzén et al.

1. Beskriv vad moralisk realism är och vilken typ av teori det rör sig om (2p). Redogör därefter för minst två aspekter av Mackies berömda konstighetsargument ("the queerness argument"). Ta slutligen ställning till hur stark du anser denna kritik är (3p).
2. Redogör för den analytiska naturalismens grundtanke (2p). Förklara därefter G. E. Moores inflytelserika Öppna-frågans argument ("the open question argument"). Ta ställning till argumentets styrka (3p).
3. "Vi har en moralisk skyldighet att bli vegetarianer", hävdar Shirin. "Det har vi inte alls", svarar Rosanna. Redogör för tre semantiska teorier och använd dessa för att tolka Shirins och Rosannas respektive påståenden (5p). Ta därefter ställning till om du tror att Shirin måste vara mer motiverad att bli vegetarian än Rosanna. Diskutera vilken betydelse denna motivationella fråga kan ha för bedömningen av de semantiska teoriernas rimlighet (5p).

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2025-05-20

Kurs: FPRA12, FPPA01

Examinator: Andrés G. Garcia

Maxpoäng: 40

För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;

E= 20-23; U= 0-19.

Moralfilosofi

Timmons

1. Förklara skillnaden mellan monistiska och pluralistiska teorier i etiken i detalj (2p). Timmons hävdar att pluralismen riskerar att ge motstridiga råd. Hänvisa gärna till exempel och förklara varför risken uppstår (3p).
2. Det hävdas ofta att människor bör behandlas jämlikt och att alla dessutom har ett moraliskt värde. Redogör för de breda skiljelinjerna mellan den klassiska handlingsutilitarismen och Kantianismen (2p). Förklara vilken av de två teorierna du tycker bäst fångar dels idén om jämlikhet och dels idén om människors moraliska värde. (3p).
3. Timmons identifierar en mängd olika krav som han tycker att teorier/principer från den normativa etiken ska uppfylla. Redogör för fyra sådana krav och illustrera varje med hänvisning till en teori/princip som du anser lyckas eller misslyckas med att uppfylla kravet (8p). Du ska alltså kortfattat redogöra för huvudtanken bakom fyra etiska teorier **som inte nämns i fråga 1 och 2**. Ta ställning till om du anser att något av kraven är mest centralt och motivera (2p).

Franzén et al.

1. Redogör i detalj för misstagsteorin och vad den säger. Nämn ett semantiskt argument för denna teori och ett ontologiskt sådant. (5p).
2. Redogör för den moraliska realismen och vad det är för sorts teori (2p). Harman formulerar en invändning till den moraliska realismen enligt vilken moraliska fakta saknar förklaringsvärde. Redogör för och ta ställning till utmaningen (3p).
3. ”Vi har en moralisk skyldighet att bli vegetarianer”, hävdar Shirin. ”Det har vi inte alls”, svarar Rosanna. Redogör för tre semantiska teorier och använd dessa för att tolka Shirins och Rosannas respektive påståenden (5p). Ta därefter ställning till om du tror att Shirin måste vara mer motiverad att bli vegetarian än Rosanna. Diskutera vilken betydelse denna motivationella fråga kan ha för bedömningen av de semantiska teoriernas rimlighet (5p).

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 2025-05-19
Kurs: FPRA12:4/FPPA01:4
Examinatorer: Erik Persson, Martin Sjöberg
Maxpoäng: 30
A=27<; B=24<; C=21<; D= 18<;
E=15<; U= 15>.

Filosofiska institutionen

Samhällsfilosofi

OBS! Skriv tydligt, ha styckesindelning och lämna breda marginaler! Lämna in respektive lärares frågor i separata omslag!

Eriks frågor:

1. John Stuart Mill räknas ofta som en av liberalismens förgrundsfigurer samtidigt som Halldenius i kurslitteraturen ville avstå från att klassificera Mill. Skulle du klassificera Mill som liberal? Motivera svaret (fokus vid rättningen kommer att ligga på dina motiveringar). (7p)
2. Hur menar Locke att resurstillgången i naturtillståndet förändras över tid och varför? (5p)
3. Hur kan indirekt demokrati (parlamentarism) enligt Wolff ses som ett sätt att legitimera statsmakten? (3p)

Martins frågor:

4. Redogör för Rawls rättvisepprinciper och hur Rawls argumenterar för dem. Utvärdera Rawls argumentation. (5p)
5. Redogör för Nozicks kritik av Rawls rättvisepprinciper. Diskutera hur Rawls kan bemöta denna kritik. (5p)
6. Hur kan en fri marknad rättfärdigas? Med utgångspunkt i kurslitteraturen, redogör för ett rättfärdigande av den fria marknaden och två invändningar mot den fria marknaden. Diskutera hur dessa invändningar kan bemötas. (5p)

Lycka till!

Martin och Erik

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 2025-06-04
Kurs: FPRA12:4/FPPA01:04
Examinatorer: Erik Persson, Martin Sjöberg
Maxpoäng: 30
A=27<; B=24<; C=21<; D= 18<;
E=15<; U= 15>.

Filosofiska institutionen

Samhällsfilosofi

OBS! Skriv tydligt, ha styckesindelning och lämna breda marginaler!

Eriks frågor:

1. Hur skiljer sig Locke och Rousseau i sin syn på samhällskontraktet? 5p.
2. Hur skiljer sig deltagardemokrati från indirekt demokrati och vilka fördelar har respektive system? 5p.
3. Vad innebär majoritetens tyranni och vilka åtgärder föreslår Mill för att komma till rätta med detta problem i en indirekt demokrati? 5p.

Martins frågor:

4. Redogör för Rawls ursprungsposition ("the Original Position") och vilken information man har och inte har i den. Diskutera Okins feministiska kritik av ursprungspositionen och hur hon vill förändra den. (5p)
5. Nozick skiljer på mönstrade och omönstrade rättviseteorier. Redogör för skillnaden dem emellan och den kritik som Nozick riktar mot den ena typen av teori. Diskutera hur sådan kritik kan bemötas. (5p)
6. Hur rättfärdigar Locke ursprungligt förvärv? Redogör för ett av Lockes argument och en invändning emot det. Diskutera hur invändningen kan bemötas. (5p)

Lycka till!

Martin och Erik
